

חצר הבקר

2. שטח החצר לעגלה יהיה בין 5 מטר מרובע עד ל-20 מטר מרובע, בהתאם לגיל העגלה.
 3. יש להתחשב ברוחב העמדה, דהיינו ברוחב שטח החצר לפרה, כאשר מתכננים את עומק החצר.
- אחת מנקודות התורפה בהתקנת הבקר היא החצר, בה מבלה הבקר את רוב חייו. הבוץ שבחצר — לפעמים אף בימי הקיץ — מבטל את ערכה לחלוטין. להלן מספר המלצות אשר הגשמתן תאפשר מלוא התועלת מן החצר.

א. תיכנון יסודי

1. התקן את החצר בצד הנמוך שבשטח המבנה.
2. כשאיוורור הרפת הוא ללא שיפוע, התקן שיפוע מלאכותי.
3. החצר שתהיה גבוהה מהסביבה.
4. בשטח ללא שיפוע (סעיף 2), התקן תעלה בין החצר וסביבתה.
5. שטח החצר שיהיה בשיפוע של 3%, מהמבנה עד לגדר.
6. התקן מרזבים על כל המבנים ששיפוע גגם מופ"נה לחצרות.
7. מוצא המרזבים יופנה אל מחוץ לחצר, לשטח הנמוך בסביבה או לתעלה.
8. התקן שוקתות כך שתימנע השתפכות עודפי מים לתוך החצר; במיתקן של כלים שלובים יהיה המצוף מחוץ לחצר. לשוקת הבטון יותקן פתח ההרקה מחוץ לגדר, ואותו דין לצינור העודפים.
9. הקפד באופן מיוחד על השוקתות האוטומאטיות, והתקן אותן במקום, בו המים הפורצים מתוכן לא יגרמו ביצה סביבן.

ב. גודל החצר

1. שטח החצר, בכלל זה שטח רביצה בתוך הסככה, לפרה צריך להיות כ-20 מטר מרובע; בסככה עם רפוד עמוק ובסככה עם רצועת האבסה 2.5 מ' יהיה השטח לפרה 12-15 מ"ר ברפת עמדות רגילה יהיה השטח לפרה בחצר 15-20 מ"ר.

ג. שכבת הקרקע של החצר

1. החצר, שתותקן על תשתית מוצקה.
 2. חומרים מייצבים הם: כורכר, חיזרה וחול מחצבה.
 3. את הכורכר, או החיזרה מפוזרים בשכבה בעלת עובי של 35-40 ס"מ; מוטב ב"2 שכבות בנות 20 ס"מ ומכסים ב"5-10 ס"מ חול מחצבה.
 4. אחרי הפיזור היישור מרטיבים ומהדקים במכ"ש כבד, או מהדק יד מוטורי.
 5. כדאי להאריך את הריצוף הזה כדי 25 ס"מ מעבר לחצר (מעבר לגדרות).
 6. הזמן הטוב ביותר לטיפול יסודי זה הוא בחוד"ש יוני-יולי.
- זכור: רק טיפול נכון בחצר יצדיק השקעה זו

ד. הטיפול בחצר

1. בקיץ — להוציא את הזבל היבש פעם בשבוע.
2. הכלים היעילים להוצאת זבל יבש הם: מגרדה, את, מריצה או טרקטור גלגלים עם לוח מגרד.
3. אסור להשתמש בטרקטור-זחל, בסקרייפר, שופל או מעמיס מחמת חשש החפירה בחצר והשתתת פני החצר.
4. ערים את הזבל בגובה של 1.5 מטר מאקסימום (מחוץ לחצר).
5. ערמת הזבל היבש תהיה מוגנת מרוחות.
6. אפשר, כמובן, להשתמש בזבל היבש תוך הוצאתו לחצר במטע או בכל מקום שזבל זה רצוי.

הבוקר ישאיר בהליכתו בחצר במגפיו רק עקבות העקבים ולא עקבות סוליות המגפיים). הבקר יהיה כלוא בסככה; אם אין אפשרות לכך, סדר חצר זמנית אלטרנטיבית גדולה, ובלבד שהחצר תישאר בחזקת אדמה רטובה ולא תבוטס לבוץ ע"י דריכת הבקר: אדמה רטובה מתיישבת מהר, בוץ — לא!

11. אל תפזר חומר ריפוד בחצרות, כי זה מקל אך מעט, אולם זה יקר מאוד.

12. בחצר מרוצפת בטון, הוצא את הזבל הדליל ע"י גרידה אל מקום המיועד לקליטתו.

א. ארדיטי

חיים שור

ענף הזבל האורגני

המחלקה לבקר

7. אי-הוצאת זבל יבש באורח סדיר תגרום להת-הוות "סוליה" של זבל מוצק אשר תיהפך עם הגשם הראשון למדמנה, המקלקלת את הפרופיל של התשתית.

8. הקפד במיוחד על סילוק התלוליות הנוצרות דרך קבע מתחת לגדרות בקיץ ובעיקר בחורף; התלוליות האלה מהוות סכר המונע ניקוז הנוזלים אל מחוץ החצר.

9. בחצר מרוצפת בטון, אל תוציא את הזבל היבש במשך כל הקיץ וע"י כך תימנע רביצת הבקר והליכתו על הבטון.

10. בחורף, עם התחלת רדת כל גשם, אל תוציא את הבקר לחצר עד שהחצר תתייבש. (הערה: החצר יבשה די צרכה להוצאת הבקר, כאשר

מכתב למערכת "משק הבקר והחלב"

לא אמרנו שהתירס הוצא מהמחזור ועקב שינוי זה בגידולים, בטלים גם הטקטורים מעבודה". אמרנו שאנו קונים תערובת במכון "תידר" (אש-קלון) והרכבה לא יציב ומשתנה מפעם לפעם, לשינויים אלה תוצאות שליליות בהזנת הבקר; לא אמרנו "את תערובת המ"מ קונים באשקלון במכון פרטי ואין יודעים מי קובע את הרכב התערובת".

4. תחנת ריכוז החלב

אמרנו שמצבה שופר בזמן האחרון, עם הגדלת כושר הקיבול והמעבר לקירור פלאטות. לא אמרנו "אולם מדאיגה ההוצאה הגדולה לריכוז החלב ולטיפול בו, והיא פוגעת קשה בהכנסתו של יצרן החלב".

5. בשיחה בסוף הביקור לא דיברנו כלל ולא הבענו את אי-שביעות רצוננו מהיחסים עם סוכן מכונות החליבה של "אלפא-לאוואל"; דיברנו על הבעיות הרבות שמתגלות במכונת חליבה "מולן רוס".

לא דיברנו בכלל ולא שאלנו כיצד לשפר את היחסיים שבין בעל המשק לבין הרופא הווטרינרי, כי לא היו ואין לנו כל חילוקי דעות עם הרופא ד"ר בורוכוביץ, מאז התחיל לעבוד אצלנו, אנו שבעי רצון מעבודתו כל הזמן; הוא נענה לקריאותינו ביום ובלילה.

בכבוד רב

ועד המושב ניר ישראל

א. נ.

בחוברת 77-78 פורסם דו"ח על ביקור הנהלת ענף הבקר במושבנו. נתרשמנו שהדברים שהושמעו בשיחה נרשמו בפרטיכל ברשלנות ובסעיפי דיון אחדים נשתרבו בו אי-דיוקים, שיש לתקן אותם כדלקמן:

1. שימוש במזון מרוכז

אמרנו שחברינו אינם יודעים היטב השפה העברית ולא אמרנו שאין "שפה משותפת" בינם לבין המדריכים.

אמרנו שיש אשראי בלתי מוגבל לכל אחד במחסן אספקה לקניית מזון מרוכז, זרעים, זבלים והומרי הדברה, ולא אמרנו "שקושי נוסף בהרחבת השימוש במזון מרוכז — אמצעי מימון מוגבלים".

2. ייצור המספוא במשק

אמרנו שאנו מגדלים בפלחה שחת לפי מחזור זרעים, למרות שהשחת מכניסה פחות בגידולי בעל, ולא אמרנו "אין מגדלים שחת בשטח הפלחה, כי לדעת המתישבים כדאי יותר לקנות שחת מהחוץ".

3. בעיות עבודה

אמרנו שהנוער שלנו הגיע עכשיו לגיל צבא והקיבוצה הראשונה יצאה את המושב לשרות, והבעיה המרכזית היא — למצוא דרך למשוך אותם חזרה למשק. מאחר והם אינם רואים את התמורה בעד העבודה המושקעת במשק, ולא אמרנו "שאין הנוער מוכן לשאת בעול עבודה פיזית קשה".

אמרנו שנוער ששהים גדולים עשב רודוס, אבל